

UCHWAŁA NR 69/2022
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 1 sierpnia 2022 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Ruch Narodowy
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2020 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 372)

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Ruch Narodowy o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r., **z powodu** naruszenia art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Ruch Narodowy (EwP 371) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2020 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 lutego 2003 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 269).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała bieżące rachunki bankowe o następujących numerach: 03 1020 1026 0000 1602 0334 7762; 44 1020 1026 0000

1702 0380 2584; 61 1020 1026 0000 1802 0334 7978 oraz 89 1020 1026 0000 1402 0380 2600, wszystkie prowadzone przez PKO Bank Polski S.A.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Ruch Narodowy wykazała, że w okresie sprawozdawczym uzyskała przychody w wysokości 218 030,50 zł. W całości były one gromadzone na rachunkach bankowych Partii.

Na środki te złożyły się: składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku od jednej osoby fizycznej wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę pracowników (132 351,17 zł); darowizny pieniężne od osób fizycznych (85 559,33 zł) oraz środki pochodzące z działalności własnej, o której mowa w art. 27 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (120,00 zł). Partia łącznie ze składek i darowizn wpłaconych przez osoby fizyczne pozyskała zatem 217 910,50 zł.

Ze sprawozdania wynika, że w okresie sprawozdawczym Partia nie pozyskała innych środków finansowych ani też wartości niepieniężnych. W pozostałych jego pozycjach wykazano 0,00 zł.

Wpłaty od osób fizycznych, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, pochodziły od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby fizycznej, określonym w art. 25 ust. 4 tej ustawy; a ich forma była zgodna z określoną w jej art. 25 ust. 5.

Z dokumentów dołączonych do sprawozdania wynika, że wpłaty dokonane na rachunek bieżący Partii, w łącznej kwocie 3351,61 zł, zostały przez Partię uznane jako nieprawidłowe i zostały zwrócone darczyńcom. Nie zostały one w związku z tym uwzględnione w sprawozdaniu Partii.

Ponadto z historii rachunków bankowych Partii wynika jednak, że część zakupów związanych z jej bieżącą działalnością była opłacana ze środków własnych osób fizycznych, a następnie Partia z własnych środków, znajdujących się na jej rachunkach bieżących, dokonywała przelewem zwrotów równowartości wydatkowanych przez te osoby środków finansowych na zakupy dokonywane na rzecz Partii, na rachunki bankowe tych osób. W tytułach przelewów zwroty te określane były niewłaściwie jako zaliczki.

W okresie sprawozdawczym z rachunku bankowego Partii o nr 03 1020 1026 0000 1602 0334 7762 dokonano zwrotów na łączną kwotę 1 408,35 zł. Składały się na nie zwroty dokonane:

1. w dniu 15.01.2020 r. - w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/167 z dnia 14.01.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 14.01.2020 r.;
2. w dniu 08.01.2020 r. - w wysokości 190,65 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT nr FM/FVS/2020/01/181 z dnia 07.01.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 07.01.2020 r.;
3. w dniu 31.03.2020 r. - w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/1048 z dnia 21.03.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 21.03.2020 r.;
4. w dniu 21.04.2020 r. - w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/1464 z dnia 20.04.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 20.04.2020 r.;
5. w dniu 28.05.2020 r. - w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/1908 z dnia 19.05.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 19.05.2020 r.;
6. w dniu 03.07.2020 r. - w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/2394 z dnia 18.06.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 18.06.2020 r.;
7. w dniu 23.07.2020 r. – w wysokości 202,95 zł (określony w przelewie przez Partię jako zaliczka) za płatność faktury VAT 2020/I/PP/2852 z dnia 20.07.2020 r., która to faktura, jak wynika z jej kopii, została opłacona w dniu 20.07.2020 r.

Dokonywanie zakupów na rzecz Partii przez osoby fizyczne i dokonywanie przez nie płatności za te zakupy z ich własnych środków, a następnie dokonywanie przez Partię zwrotu tym osobom równowartości wydatkowanych przez nie na te zakupy

środków jest równoznaczne z udzielaniem Partii pożyczek, co narusza art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych, zgodnie z którym partia może zaciągać jedynie kredyty bankowe. Jak stwierdził Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniach z 25 września 2009 r., III SW 47/09 oraz z 18 listopada 2010 r., III SW 390/10 i III SW 391/10, czy z 25 lutego 2015 r., III SW 1/15 (podobnie w postanowieniach z 9 czerwca 2011 r., III SW 2/11 i III SW 3/11 oraz z 5 maja 2015 r., III SW 7/15 odnośnie do finansowania komitetów wyborczych), taka forma dokonywania płatności jest swoistym kredytowaniem działalności partii przez osoby fizyczne. Partia nie może zaciągnąć tego rodzaju „kredytu” u osób fizycznych i nie może pozyskiwać gotówki z innych źródeł lub w inny sposób niż te, enumeratywnie wymienione, w ustawie o partiach politycznych, wśród których nie wskazano pożyczki od osób fizycznych. Środki uzyskane w ten sposób, a zatem tytułem bezpodstawnego wzbogacenia, nie mogą stanowić składnika majątku partii. „Jedyną sytuacją, w której partia dysponuje środkami pieniężnymi, których nie ma w kasie, to środki z kredytu bankowego”. Sąd stwierdził przy tym, że dopuszczalne źródła finansowania partii określone zostały w art. 24 ustawy o partiach politycznych. „Są nimi składki członkowskie, darowizny, spadki, zapisy, dochody z majątku partii oraz dotacje i subwencje (art. 24 ust. 1). Katalog ten jest zatem zamknięty, gdyż inne środki pieniężne czy wartości niepieniężne nie mogą składać się na majątek partii politycznej. Partia może jeszcze zaciągnąć kredyt bankowy na cele statutowe (art. 24 ust. 7).

Naruszenie przez Ruch Narodowy wskazanego wyżej art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 4 tej ustawy, stanowi przesłankę do odrzucenia sprawozdania Partii za 2020 r. Przepis art. 38a ust. 2 pkt 4 ustawy o partiach politycznych ma przy tym charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględniania proporcji kwoty środków pozyskanych z naruszeniem art. 24 ust. 7 ustawy do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej, ani też tego, czy naruszenie wskazanych przepisów nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznamomości przepisów ustawy o partiach politycznych.

Państwowa Komisja Wyborcza, jako organ działający wyłącznie w oparciu o regulację powszechnie obowiązującego prawa i respektujący jego przepisy, na podstawie wskazanych wyżej regulacji ustawowych, zobowiązana była zatem do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii Ruch Narodowy. Takie – oparte *stricte* na przepisach prawa – działanie Państwowej Komisji Wyborczej, zabezpiecza partie polityczne przed ewentualnym stronnictwem, dowolnym działaniem Komisji,

a Państwową Komisję Wyborczą w przypadkach ewentualnych oskarżeń o takie działanie.

W okresie sprawozdawczym partia polityczna Ruch Narodowy nie posiadała Funduszu Wyborczego. Zgodnie z zawiadomieniem z dnia 2 stycznia 2020 r., Fundusz Wyborczy Ruchu Narodowego został zlikwidowany z dniem 31 grudnia 2019 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie złożonego sprawozdania Partii, dokumentów do niego załączonych, sprawozdania biegłego rewidenta, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Ruch Narodowy przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

(dokument podpisany elektronicznie)